1854. EEN EN DERTIGSTE JAARGANG. N°. 78.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer Courant geschiedt op Woensdag en Zaturdag. De prijs is per drie maanden te Assen f 1.60, buiten Assen franco per post f 1,75.

ZATURDAG 30 SEPTEMBER.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels 75 cent en voor elken regel meer 10 cent, behalve 35 cent zegelregt.

POLITIEKE EN PARLEMENTAIRE BESCHOUWINGEN.

Jhr. Boreel van Hogelanden is door de Tweede Kamer tot eersten candidaat voor het Presidium der Tweede Kamer gekozen en door Z. M. als zoodanig benoemd, voorzeker tot genoegen van de Natie. De candidaat der Thorbeckiaansche partij was — de heer Strens, die intusschen zelfs niet op het drietal werd geplaatst. — De antwoorden onzer beide Wetgevende Staats-ligchamen op de Troonrede waren weinig meer dan echo's. De Gibson-historie alleen speelde bij de discussien in beide de hoofdrol. In de Eerste Kamer was het de heer Cremers, die de zaak ter sprake bragt — in de Tweede Kamer de heer van Hoëvell. De Minister van Buitenlandsche Zaken beantwoordde de beide interpellatien, en hierover zullen wij aan 't einde van dit artikel iets aanstippen. — Het stellen van het concept-adres van antwoord op de Troonrede, door de Tweede Kamer te geven, was opgedragen aan de heeren van Bosse, van Nispen, Thorbecke, Heemskerk en Bosscha. Die commissie was anti-ministerieel genoeg. Thorbecke en van Bosse toch zijn de chefs der oppositie en vrij zeker de bepaaldste tegenvoeters van dit Ministerie. Heemskerk is gematigd liberaal, en sommigen meenen zelfs nu en dan een radicaal kleurtje aan hem te ontdekken. Van Nispen is een der bekwaamste en geachtste liberale leden der Kamer, doch Bosscha is stellig geen Thorbeckiaan. Moest er dus een antwoord zijn, meer dan weerklank, dan was er in de commissie „timmerhout" genoeg, om het sterk sprekend en niet te Ministerieel te maken, doch men begreep het anders. Het antwoord moest op de Troonrede rijmen in goeden of onschuldigen zin, en dat deed het. Dingsdag kwam het in openbare beraadslaging, die geopend werd te 11 en gesloten te half twee uur. Toen was het reeds aangenomen, zonder eenige wijziging, met *algemeene* (60) stemmen. Dat is in de parlementaire geschiedenis der jongste jaren een opmerkelijk feit, en waarlijk, niemand heeft zich over die stoomsnelheid geërgerd. Een Troonrede kan zóó veel zeggen, dat het antwoord der Wetgevende Magt geen weerklank *mag* zijn, maar geeft *zij* geene aanleiding tot strijd, dan behoeft de Kamer dien niet te *zoeken*. De strijd der partijen zal zich daarom toch wel openbaren. Sommigen maken er zich zeer verheugd over, dat de Troonrede zwijgt van de April-beweging of van alles, wat zij in haar gevolg had, en noemen dat een *verstandig zwijgen*, opgelegd door *schaamte!* Hoe weinig welgemeend echter die blijdschap is, wordt bewezen, juist door de haast die ze maken, zulk eene hatelijke, ja tergende beschrijving te geven van de oorzaak der stilzwijgendheid nopens de April-beweging. Wij gelooven, dat het Ministerie geene roeping gevoelde en het ook geenszins noodig achtte, van die gebeurtenis te gewagen. Zoo lang het aan de groene tafel *zit*, behoeft men door *woorden* niet van de uitwerking dier beweging te praten.

Het adres van antwoord dan op de Troonrede, door de commissie ontworpen, werd op dingsdag 26 September j.l. in de Kamer bediscussieerd, en dat was tevens de dag, waarop de beruchte Gibson-historie tot klaarheid zou komen! Sommigen hadden voorspeld, dat de heer Thorbecke dienaangaande zou interpelleeren, maar dezen waren niet op de hoogte der zaak. Dat de heer van Hoëvell die taak zou vervullen, werd echter niet vermoed en is een bewijs, dat de oppositie zelve niet zoo heel veel aan die interpellatie hechtte. Zie hier wat uit de discussien bleek.

Zekere Gibson werd in O. Indie gearresteerd, gevonnisd en tot gevangenisstraf veroordeeld.

Om zijner gezondheids-wille en op zijn verzoek, werd hij naar eene andere gevangenis gebragt dan die hij aanvankelijk intrad. Dit gaf hem gelegenheid om te ontsnappen.

Gibson kwam in ons land en vroeg: *schadevergoeding!*

De Amerikaansche gezant ondersteunde dien eisch, welligt uit onbekendheid met Gibsons geschiedenis. De diplomatie begint gewoonlijk met de klagten van landgenooten te ondersteunen. Gibson, merkende dat zijn verblijf alhier wel eens eene tweede gevangenis voor hem kon openen, vertrok. Vooraf had hij boeken en papieren teruggevraagd, die hem tijdens de procedure in O. Indie waren ontnomen, en die geen betrekking hadden op dit proces. Deze papieren werden hem teruggegeven, doch, bij vergissing, ook geschriften, die betrekking hadden op het proces, hoezeer dan ook van geene waarde.

Wat was de inhoud van die geschriften?

De minister weet het niet, men vroeg van den Amerikaanschen gezant terug, wat Gibson niet moest hebben terug ontvangen en wat hij ook niet had gevraagd.

Dat is beloofd.

Welke stukken? vroeg de heer van Hoëvell.

„Dit zeggen wij niet — antwoordde de Minister — omdat wij het niet weten en als wij zeiden wat wij er nog van weten, dan zou men kunnen volstaan met ons te geven wat wij zeiden.

Onze Regering bezit overigens een brief van Gibson, waarin deze *volledige schuld* bekent, terwijl overigens alle verdere redeneringen over deze geschiedenis weinig beteekenen. De stukken, die Gibson terug ontving, zijn *anterieur* aan zijne veroordeeling en hebben dus volstrekt geene waarde.

Overigens is Nederland met N. Amerika op een goeden voet en een verstandig Gouvernement zal ook niet ernstig optreden ten behoeve van een onderdaan, door de *wet* en door *zich zelven* veroordeeld.

Na den heer van Hoëvell kwam ook de heer van Eck met eene interpallatie, die een paar ministers nog eens de moeite veroorzaakte van te moeten opstaan. Dat was dan ook het grootste effect, 't welk zij te weeg bragten.

In een volgend artikel geven wij nog eenige beschouwingen over de discussien, die het adres van antwoord uitlokte.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

28 *Sept.*

De tijdingen uit de Krim werpen hoe langer zoo meer licht op het groote, door alle bladen bevestigde feit, dat de geällieerden, zonder tegenstand op de kusten van genoemd Russisch Landschap voet aan wal hebben gezet. In 6 uren tijds geschiedde de ontscheping der manschappen.

Het is voorbeeldeloos vlug en bewijst, dat er gepaste maatregelen voor zulk een gewigtig werk waren genomen en tevens, dat alles met groote orde geschiedde.

De bewoners der kusten toonden zich welwillend, trouwens dat geloof men gaarne! Een vijftigduizend gasten te zien naderen met kanon en geweer en sabel en bajonet, is juist voor weerlooze landbewoners of burgers van kleine plaatsen geene aansporing, om een ontevreden gezigt te trekken of een onvriendelijk woord te spreken. Dat echter de Krimsche strandbewoners groote innige sympathie voor de ongenoodigde onbekenden zouden betoonen, is gewis een van die krijgs-vertellingjes, waarmede zich tal van lieden vervrolijkt.

Alzoo — het geällieerde leger landde op slechts twee dagreizen van Sebastopol, en zou onmiddelijk op de stad aanrukken.

Naar 't schijnt, heeft de branding nog al moeijelijkheden aan de ontscheping veroorzaakt. Vooral bij het aan land brengen van het geschut, maar er was iets dat krachtdadige hulp gaf en wel het weder. Hebben de geällieerden in de Zwarte zee dikwijls den tegenstand der elementen ondervonden, als zij deze of gene onderneming op 't oog hadden — nu begunstigde het schoonste weder het groote feit, waarop geheel Europa in nieuwsgierige verwachting het oog hield.

De reserve, die te Varna vertoefde, moet zich onmiddelijk bij het gelande leger voegen, en zelfs te Toulon verzamelt men nog 10,000 man, voor de Krim-expeditie.

Uit Sebastopol hoort men niets, en wat daarvan wordt verhaald, mag wel altijd met groote ongeloovigheid worden gehoord.

De Russische vloot, in de kom der stad liggende, telt, zoo zegt men althans, 17 linie schepen (5 van 120 en 12 van 84 stukken), 4 fregatten van 60 stukken, 5 korvetten en brikken van 18 en 20 stukken, 82 kleinere oorlogsvaartuigen, die in 't geheel uitmaken 109 vaartuigen met 2200 vuurmonden.

Waarlijk eene geduchte vloot, die zich uit vrees niet geheel behoeft te verschuilen. Immers de vloot der geällieerden bestaat uit 25 linie-schepen en 29 fregatten en telt dus niet zoo veel zeilen als de Russische, maar wat zij in getal verliest heeft zij meer in kracht. Intusschen behoeft de Russische vloot in oogenblikken, waarop veel, onbegrijpelijk veel, op 't spel staat, de rol van een weerlooze niet te vervullen, en kan zij, als 't nood doet, uitloopen, om zich met hare vijanden te meten. Zij behoeft zich in de haven van Sebastopol door het geschut van Frankrijk, Engeland en Turkije niet dadelijk tot spaanders te laten schieten en kan zich zelve de ketens doen openen, welke voor de haven der stad zijn gespannen. Als de vesting den strijd op leven en dood aanvaart, en de bloedvlag van hare torens hijscht, dan behoort zij hare plaats te verlaten, zich te midden harer vijanden te werpen en haar aandeel te vragen in de verdediging van de vaderlandsche vlag en van den Vaderlandschen grond.

De Fransche dagbladen beijveren zich thans om aan te toonen, dat de versterking van Sebastopol aan de landzijde op de schromelijkste wijze is verwaarloosd. Hoe of de redactien dier bladen dat weten, is onbekend. Wie toch zou hen hebben kunnen onderrigten, nopens 't geen Sebastopol dezen zomer is geworden? Men mag toch te eer die vraag doen, daar eene stad, met welke vrij wat beter kennis was te maken, Kroonstadt, voor het Westen eene schier onbekende plaats blijkt te zijn. Maar de Fransche bladen gebruiken die bijna opene landzijde van Sebastopol, als aanleiding om te wijzen op het verbond van vriendschap tusschen Engeland en Frankrijk gesloten, en stellen tegenover die zwakke zijde van de geduchte zeehaven, de alliantie van het Westen, die inderdaad hoogst opmerkelijk is.

„De Russen hadden ook niet gedacht, dat de Engelschen en Franschen, onder den donder van één geschut Sebastopol te land opeischen en onder ééne vlag de poorten binnen trekken zouden!" roepen zij en dit te regt.

Nu, dat had de Czaar in 1853 zeker niet gedacht en wel niemand in geheel Europa. Zoo weinig weet men van de toekomst!

Aan de zeezijde wordt Sebastopol verdedigd door 850 stukken geschut, die allen op meesterlijke wijze in batterij zijn gesteld, terwijl de geheele vesting door hoogten is omringd, op eene van welke het fort Constantijn ligt, 't welk de stad beheerscht en waarop dan ook de eerste aanval van de geällieeerden zal gerigt zijn. Is Constantijn gevallen, dan kunnen zij de vesting met hun geschut bestrijken en in een puinhoop veranderen, en ook de vloot van honderd zeilen in den grond boren.

Volgens geruchten zou Mentschikoff, de Admiraal, die zich in den tijd in al den luister van een gezant des Czaars en in 't gevoel van al de magt zijns Meesters te Constantinopel liet zien, — zou Mentschikoff, die, zooals de Fransche bladen zeggen, al de ellende van den oorlog over zijn vaderland bragt, Sebastopol met een aanzienlijk corps verlaten en zich op den weg der geällieerden geplaatst hebben, ten einde slag te leveren vóór de stad omsingeld werd. Waar hij post vatte, kan men elken dag lezen en telkens op eene andere plaats, want de aardrijkskundigen zijn in de Krim even als zij het eerst waren in de Donau-Vorstendommen, in 't geheel niet *kundig*, en er worden weer ettelijke steden en dorpen door de pen in één oogwenk opgebouwd en snel vlietende stroomen, groot en klein, door het land getrokken. Een weinig later verneemt men dan wel eens, zoo ter loops, dat die plaatsen alleen op de dagblad-lessenaars zijn te vinden.

Anderen — beter ingelicht! — verzekeren, dat Mentschikoff een wapenstilstand zal vragen, maar — zij weigeren dien ook terstond!! Dan geeft — zeggen zij — de admiraal bevel aan zijne vloot, om de vijandelijke linie door te breken en in volle zee die veiligheid te zoeken, die zij te Sebastopol niet meer kan vinden.

Weer anderen vertellen: „de geällieerden zijn reeds teruggeslagen!"

Op welken grond rust dat verhaal?

Op hun geloof aan Rusland's magt en in hunne hoop op de zegepraal van Rusland's wapenen.

Nog anderen meenen te weten, dat Mentschikoff reeds eene nederlaag onderging; eene tijding, die door Rusland's tegenvoeters gretig wordt geloofd en verspreid.

Wat van dat alles waar is, weet niemand, doch zeker is het, dat de geällieerden *kunnen*, ook dat Mentschikoff kan geslagen zijn. Met hoeveel oordeel en scherpzinnigheid het militaire oog en het militaire verstand den waarschijnlijken loop van het beleg van Sebastopol gadeslaat en het eind-resultaat berekent — 't zijn altijd „stuurlui aan wal!" die hunne bespiegelingen maken in de kalme rust van het schrijfvertrek, en geheel onbekend met den strijd, die de krijgsmagt in gindsche oorden met de elementen heeft te strijden.

Spoedig zullen wij weten, wat er in de Krim geschiedde ná de landing, want de tijd roept het Westen toe: „handel snel — uw tijd is daar haast voorbij!"

Na de verovering van Sebastopol en de vernieling der Russische vloot, zal, zegt men, de magt der geällieerden de Krim weder verlaten, omdat de Turksche *bezems* dan wel in staat zijn, de Zwarte zee schoon te houden, terwijl in 't voorjaar diezelfde magt van het Westen in de Oostzee zou verschijnen, om daar het werk, met grooten ophef begonnen, maar stilletjes en onafgedaan verlaten, te voltooijen.

In Georgië hebben twee gevechten plaats gehad tusschen de bergbewoners, onder aanvoering van Daniel-Beij, bevelhebber van Schamyl, en eene afdeeling van het Russische leger, onder bevel van den generaal Wrangel. De Russen zouden daarbij zijn geslagen, en de Polen, die bij de Russen dienden, zouden tot de bergbewoners zijn overgeloopen met 2 stukken geschut.

Volgens een ander berigt zou een Russisch legercorps van 40,000 man, dat te Astrakan bij de Kaspische zee stond, onder generaal Peroffski, en dat thans met de troepen van den Koning van Bokhara en van den Khan van Khiva, naar Kabul was opgerukt, plotseling tegenbevel hebben gekregen en zich thans op weg naar den Kaukasus bevinden.

Uit Constantinopel verneemt men niets anders, dan wat geschreven wordt uit elke stad van Europa, ja uit elk dorp, zelfs in het midden van Drenthe: Men is er nieuwsgierig naar den afloop van de belegering van Sebastopol! Wat de Groote Heer alzoo doet — wie te Constantinopel eigenlijk het bevel voert, wat de Divan thans beteekent, wat de schriftgeleerden verrigten en zeggen — niets hoort men uit de hoofdstad der halve maan. Ook uit Petersburg, komen weinig tijdingen tot ons over. Alleen meldt men, dat de Czaar zijne keurtroepen naar Polen zendt en ziet men daarin eene dreigende, ja tartende demonstratie tegen Duitschland — eene demonstratie, die speculeert op de oneenigheid van de Duitsche éénheid. Oostenrijk en Rusland zijn, wij beginnen het te gelooven, inniger vijanden dan wij altijd meenden, hoewel het eerste toch het mogelijke zal doen, om geen geweerschot tegen zijnen buurman te lossen, en te eerder zal het daarin worden teruggehouden door den onwil van Pruissen, om des Czaars vijand te zijn. Zonder Pruissen voelt Oostenrijk zich de handen gebonden en daarom tracht het zich op allerlei wijze van Duitschlands *meening*, en komt het uur van handelen, van Duitschlands *hulp* te verzekeren, maar Pruissen blijft de vrede *wenschen*, zonder er iets voor te *doen* tegen Ruslands zin.

In de Donau-Vorstendommen twisten Oostenrijk en Turkije over het oppergezag, zij hebben het zwaard in de hand en dat is bij een geschil altijd gevaarlijk. Engeland en Frankrijk komen tusschen beiden met goeden raad en met de pen. Zoo zal alles wel tot een goed einde komen, doch de Donauers vermageren bij den dag onder zoo velerlei attentie, 't zijn neutralen, waarmede de hooge beschermers spelen als ledepoppen.

Spanje bragt ons een regerings-programma opgerigt, niet door de Regering, maar door eene vrijzinnige kiezers-club. Hoewel elk verstandig mensch, die 1848 beleefde, nu wel weet hoe de inhoud van zulk een politiek document is, willen wij onze lezers toch kennis doen maken met de idées van de Madridsche vrijzinnigen. Zij vragen:

„Bescherming van de openbare orde door de Nationale garde.

„Vrijheid van drukpers.

„Volksverkiezingen, ook van de Provinciale en Stedelijke regerings-collegien.

„Zuinigheid, tot voorkoming van bankroet.

„Een leger en eene vloot, die Spanje kunnen beschermen. Eene organieke wet op 't onderwijs en begeving van posten aan hen die ze verdienen.

„Geen overgang van goederen in de doode hand.

„Spoorwegen.

„Centralisatie van belangen, die de nationaliteit en het staatkundig bestuur betreffen en decentralisatie van die der gemeenten.

„Onverbiddelijke Ministerieele verantwoordelijkheid voor 't *verledene* en de toekomst en strafbaarheid van ondergeschikte ambtenaren, opdat het blijke hoe de opstand geschiedde in naam der zedelijkheid en der vaderlandsliefde, en de wet geen doode letter zij."

Hoe veel goede dingen worden hier gevraagd, en hoe gelukkig zou Spanje zijn als het die verkreeg! Maar de eischers denken er welligt het minste aan, dat er ook aan hen een regerings programma kan worden aangeboden, dat hunne pligten omschrijft en hen onder de aandacht brengt, dat de vervulling dier *pligten* even noodig is voor het volksgeluk als de eerbiediging hunner *regten*.

De ex-directeur der douanen nam zijn ontslag, omdat hem de haat der hooge finantie-ambtenaren trof. Hij stelde voor om Europa in Spanje's armoedige schatkist te laten zien, en die gulheid achtte men wel wat groot.

Het publiek houdt zich dagelijks bezig met het wijzigen en zamenstellen van nieuwe Ministerien. Het heeft mannen genoeg, die eene portefeuille zouden willen aannemen, doch die verder zien als één dag, weten zoodanige staatslieden op distantie te houden.

Pius IX zit steeds in droevige geldnood, en onderhandelt steeds met Rotschild en een zijner onderdanen, Baron Torlonia. Nu zou hij gered zijn door den Jood der Koningen.

Hoe of het in Baden met de geschillen is tusschen kerk en staat, schijnt vrij onzeker. Ook in Pruissen heeft de Regering nog al moeite met de ultramontaansche partij. Zij treedt echter openlijk en krachtig tegen haar op en dat is het regte middel om meester te blijven op eigen grond.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

In de zitting van de Tweede Kamer van 26 dezer hebben de discussien plaats gehad over het adres van antwoord op de troonrede; dit adres is nagenoeg een weerklank op de troonrede, en is, na verwerping van twee amendementen, met algemeene stemmen aangenomen. Op de vraag omtrent inlichtingen ten aanzien van de zaak van *Gibson* heeft de Minister van Buit. Zaken gezegd, dat hij in de Eerste Kamer kortelijk geantwoord heeft op hetgeen hem gevraagd is geworden. Hij heeft toen niet naar de dagbladen verwezen, om het bewijs van feiten te leveren, maar wel naar den inhoud van den brief van *Gibson*, die in de dagbladen is opgenomen. Hij heeft dus niet in het algemeen naar de dagbladen verwezen; want men weet toch, dat de dagbladen meestal in den geest der partij, waarin zij geschreven worden, de feiten vermelden. Daar nu over de zaak van *Gibson* meestal in die dagbladen is geschreven, die niet in den geest van het ministerie zijn, zoo kan hij verzekeren, dat die berigten gedeeltelijk valsch en gedeeltelijk overdreven waren. Hij gaat nu over tot het geven van inlichtingen: 1o. nopens de schadevergoeding. Dit punt is van het grootste belang. Hij zal niet volgen de beschouwingen over de mogelijke politiek van vreemde staten. Hij geeft alleen op den loop der zaak. De brief is z. i. eene geïsoleerde daad van iemand, wiens vroeger leven veel van een *Robinson Crusoë* had. De zaak is geïnstrueerd en er bestaat een brief waarin volledige schuld bekend is. *Die brief is in het bezit der Regering van Nederland;* zoodat, wat daaromtrent in de dagbladen is vermeld, bezijden de waarheid is. Hij geeft nu op den verderen beloop der procedure, zijne ontvlugting, enz. Hij komt nu tot de reclamatien. Daarover zijn nota's gewisseld. Door ons is met ernst tegengesproken elke vordering tot schadevergoeding. De stelling der regering is: dat zoodanig iemand wel straf ondergaan of gratie vragen kan, maar hij nooit schadevergoeding kan eischen. Hij twijfelt niet of de Amerikaansche Regering zal het regtmatige dier stelling beamen. Het doet hem genoegen hierbij te kunnen voegen, dat we in zeer vriendschappelijke verhouding met de vreemde mogendheden staan. Wij ontvangen daarvan de bewijzen en dit zal nog nader blijken. Wat dus daaromtrent in de troonrede gezegd is, is volkomen juist.

Hij herhaalt voorts, dat de handeling van *Gibson* eene geïsoleerde daad is. Hij is daarvan overtuigd. Maar vraagt men hem dit bepaald af, dan moet hij zeggen, dat een negatief bewijs moeijelijk te leveren is. Wat nu het verblijf van *Gibson* in de residentie betreft en zijn ongemoeid vertoonen op openbare plaatsen, — zegt de Minister, dat de heer *v. Hoëvell* dus schijnt te bedoelen, dat het goed zou geweest zijn, op het oogenblik dat er nota-wisseling plaats had, en bij de onbekendheid van *Gibson* of hij hier wel arrestabel was, — dat men hem dadelijk zou arresteren. Hij zal zich daarin niet verdiepen, maar nopens het feit zelf zeggen, dat het waar is, dat hij zich zeer kort in den Haag heeft bevonden om met zijn minister te spreken. Maar zoodra hij de lucht gekregen had, dat de aandacht op hem gevestigd was, is hij vertrokken en niet teruggekomen.

2o. Wat nu betreft de teruggave van stukken, zegt de minister, dat het Amerikaansche gouvernement nimmer iets anders *geëischt* heeft dan schadevergoeding, maar dit gouvernement heeft alleen *verzocht* om eenige particuliere brieven en boeken terug te ontvangen. Hij vraagt, of dit gewraakt zal worden door de Nederlandsche volksvertegenwoordiging? Voor die daad stelt hij zich verantwoordelijk en ook voor de gevolgen daarvan. Men zeide, dat ook de stukken van het proces zijn teruggegeven, ja zelfs het *corpus delicti* en de bekentenis van schuld. De minister antwoordt, dat dit *laatste niet zoo is.* Maar het is waar, dat door een abuis, stukken, die *Gibson* niet toekwamen, zijn teruggegeven. Dit nu is bij dwaling geschied. Het waren stukken, die ten processe behoorden; welke het precies waren, weet hij niet. Alles was in één paket, en door eene vergissing in de bureaux zijn zij naar den Amerikaanschen gezant teruggegaan met de particuliere stukken.

Maar wat de reclamatie zelve betreft, hebben die stukken volstrekt geene waarde; want alles is *anterieur* aan het arrest van veroordeeling, en dan is het hem onverschillig; het doet niets tot de reclame. Hij voegt er nog bij dat, blijkens eene mededeeling van het Amerikaansche gouvernement, wij die stukken zullen terug ontvangen. Maar hij betreurt toch het abuis; het is begaan door ambtenaren, van wie kan gezegd worden, dat het 't eerste abuis is, dat zij begaan hebben. Hij gelooft niet, dat die vergissing aanleiding kan geven tot een verwijt aan den minister, die toch niet op het bureau van expeditie kan zijn. Hij heeft met leedwezen gehoord, dat de heer *van Hoëvell* het besluit van 15 Januarij een despotieken maatregel heeft genoemd. Zoo dat waar is, dan zou de volksvertegenwoordiging dit niet moeten dulden, maar den minister vervolgen, die er toe heeft medegewerkt. Maar de zorg voor het Indisch archief is pligtmatig, omdat velen er op uit zijn om zich, met welke bedoelingen ook, van stukken uit het archief meester te maken.

Op de vraag, door den heer *van Lennep* gedaan, nopens den stand van zaken wegens het Russische schip, te Rotterdam gekocht, en welke verkoop de Fransche Regering niet heeft willen erkennen, zegt Z. Exc. de minister, dat hij juist heden de stellige tijding heeft ontvangen, dat de aangewende pogingen met goed gevolg zijn bekroond en dat de Fransche Regering de zaak met de meeste welwillendheid heeft behandeld, zoodat de minister in staat zijn zal nog heden aan de belanghebbenden die gunstige mededeeling te doen.

Ten aanzien van de zaak der spoorwegen in de Noord-Oostelijke provincien, verklaart de Minister van Binn. Zaken geene nadere inlichtingen te kunnen geven dan die, welke hij reeds in de Eerste Kamer medegedeeld heeft. Bij hetgeen hij ten vorige jare gezegd heeft, kan hij nog dit voegen: Nu zijn er voor twee ondernemingen concessie gevraagd, de eene op nieuw voor het noordelijke en oostelijke gedeelte van het Rijk; de andere meer beperkt van Harlingen over Zwolle in de rigting van Leer. De Regering heeft gemeend het algemeen belang van alle provincien in het oog te moeten houden en heeft onderzocht welke lijn het beste was. Zij heeft toen aan de ondernemers de conditien voorgesteld. Er wordt nu op nieuw onderhandeld met de ondernemers in Vriesland, en of zij ook genegen zijn andere lijnen tot stand te brengen. Men is nog in onderhandeling en zoo die niet slaagt, zal men zich tot de andere onderneming wenden. Wat nu de geruchten betreft, dat de aansluiting bij de Hannoversche regering bemoeijelijking ondervindt, antwoordt de minister, dat de Reg. alle pogingen in het werk stelt, om de aansluiting te bevorderen. Tot nu toe zijn zij niet met den gewenschten uitslag bekroond geworden. Er zijn echter nieuwe verzoeken gedaan, en men kan alleen wenschen, dat er nu betere resultaten zullen te wachten zijn, dan tot dusver gebleken zijn.

Volgens de *Nederlander* luidt het vierde artikel van het wets-ontwerp op het onderwijs aldus: „De openbare scholen zijn ingerigt voor kinderen van verschillende godsdienstige gezindheden." „De onderwijzers in deze scholen onthouden zich van iets te onderwijzen, te doen of toe te laten, kwetsend voor de godsdienstige begrippen van eenigerlei gezindheid." „Het geven van onderwijs in de godsdienst wordt overgelaten aan de kerkelijke genootschappen. Hiertoe zijn de gebouwen voor het openbaar-, lager- en middelbaar onderwijs buiten de schooluren voor de leerlingen der school beschikbaar." „Waar de plaatselijke omstandigheden het toelaten, mogen afzonderlijke openbare scholen worden ingerigt voor kinderen van dezelfde gezindheid."

— Naar men verneemt, zal Z. M. de koning op dingsdag, den 3 Oct. aanstaande, het landgoed Bronbeek, hetwelk aanmerkelijk veranderd en verfraaid is, betrekken, om alsdan tegenwoordig te zijn bij de opening der Tentoonstelling van Landbouw te Arnhem op den volgenden dag, en gedurende die week binnen deze gemeente te blijven.

— Bij koninklijk besluit van heden is de vroeger vastgestelde bepaling tot vermindering van de regten van invoer op granen en andere levensmiddelen, waarvan de gestelde termijn met aanstaanden Zondag den eersten October verstrijkt, verlengd tot den een en dertigsten December dezes jaars. Eerstdaags zal aan de Staten-Generaal een wets-ontwerp worden aangeboden, strekkende tot bekrachtiging van dezen maatregel.

— Naar wij vernemen zegt de *P. O. C.*, bestaat het voornemen bij de hooge regering, om in de tegenwoordige zitting der Staten-Generaal een wets-ontwerp aan te bieden omtrent de begraafplaatsen en het begraven, tot regeling van het punt der begrafenis-regten.

— Door de zorgen van den heer *Ruyssenaers*, den consul der Nederlanden te Alexandrië, in Egypte, zijn overgezonden, bestemd voor het zoölogisch genootschap *Natura Artis Magistra* te Amsterdam, twee jonge leeuwen, een luipaard, twee jonge hyena's, vier jakhalzen, vijf ossen, drie pelikanen, eenige slangen, drie grues couronnées van den witten Nijl, vier jonge apen, twee geitjes van den Senaar en eene hagedis, begeleid door een Nubiër, *Ahmet Aly* geheeten. Deze niet onaanzienlijke bezending is aan boord van het Engelsche schroefstoomschip *Balbic* van Alexandrië naar Liverpool overgezonden en ll. zaturdag met de schroefstoomboot *Ranger* van daar te Rotterdam aangebragt. (*Rott. Ct.*)

— Wij lezen in de *Groninger Courant* het volgende berigt:

„Gedurende dit jaar heeft het koolzaad in de gemeente *Bierum* aangebragt de aanzienlijke som van *f* 150,000, als uit *Bierum* voor *f* 25.500, *Losdorp* *f* 7900, *Spijk* *f* 51.900, *Godlinze* *f* 21.600, *Holwierde* *f* 27,400, *Krewerd* *f* 9800. In het voorjaar van dit jaar is uit die gemeente uitgevoerd aan vette ossen en koeijen voor eene som van ruim *f* 50,000, nl. uit *Bierum* voor *f* 8000, *Losdorp* *f* 6000, *Spijk* *f* 9800, *Godlinze* *f* 15,100, *Holwierde* *f* 6900, *Krewerd* *f* 6000. Te zamen alzoo ontvangen voor koolzaad en vee eene som van plm. *f* 200,000. De bevolking dier gemeente is ruim 3000 zielen en het kohier der grondlasten plm. *f* 25.000.

— Volgens een berigt in het *Handbl.* zijn dit jaar even als te Leiden ook te Groningen zeer weinig studenten aan de Hoogeschool aangekomen en wel slechts een 20 tal. Nog niet lang geleden kwamen er jaarlijks 80 ja 90 aan.

's Gravenhage, 27 Sept. Heden middag heeft Z. M. de Koning de commissie der Tweede Kamer ten gehoore ontvangen, welke belast was met het aanbieden van het adres van antwoord op de Troonrede. Door Z. M. is op dit adres het volgende geantwoord: „Ik verzoek u der Kamer te willen overbrengen, dat het mij eene zeer aangename voldoening is van haar de verzekering te ontvangen; dat zij door hare ijverige medewerking, de welvaart en den bloei van het Vaderland zal helpen behartigen. Het heil van dat Vaderland zij steeds, onder Gods zegen, ons eenig doel."

Kampen, 24 Sept. De nachtdienst der stoombooten van Amsterdam op Kampen zal voor het laatst geschieden vice versa op 28 dezer, en daarna voor dit jaar gestaakt worden.

Roermond, 23 Sept. In den vroegen morgen van gisteren heeft in de gemeente Vlodrop een verschrikkelijke brand gewoed, waarbij drie huizen met stallen en schuren, zoo als ook de geheele inboedel en voorraad van graan, eene prooi der vlammen zijn geworden. Tot overmaat dier ramp zijn twee menschenlevens daarbij te betreuren. Een meisje van 26 jaren is geheel verkoold onder de puinhoopen gevonden, terwijl het lijk van eene pas gehuwde vrouw in een bakoven, waarin zij waarschijnlijk door het instorten van het huis gevlugt was, nog in zijn geheel aanwezig is bevonden. Bovendien werden nog een grijsaard, eene vrouw en een jongetje zwaar gewond. De politie heeft zich derwaarts begeven, om naar de oorzaak van het onheil onderzoek te doen.

Groningen, 27 Sept. Naar wij vernemen, is op de Predikanten-Vereeniging, gisteren alhier gehouden, o.a. ter sprake gekomen het plan tot het oprigten in Friesland, in 1855, van een gedenkteeken voor bisschop *Bonifacius*, die in het begin der 8e eeuw en vervolgens op nieuw in het jaar 754 naar Friesland kwam, om de heidensche Friezen tot het Christendom te bekeeren, doch in het volgende jaar, 755, nabij Dockum door eene gewapende bende overvallen werd en vermoord. De zaak van het bedoelde gedenkteeken moet ook reeds in de provincie Friesland zelve besproken zijn. Wij voegen hier nog bij, dat voor genoemden bisschop, die ook in een groot gedeelte van Duitschland werkzaam was ter verspreiding van de leer der Christenen, daar te lande reeds twee gedenkteekenen bestaan, als een bij het dorp *Altenberga*, in het *Thuringerwoud*, opgerigt in 1811, ter plaatse, waar hij de eerste Christenkerk in N. Duitschland bouwde, het andere te Fulda, in Keurhessen, opgerigt in 1842. Zijn wij goed onderrigt dan is het denkbeeld van het gedenkteeken, thans in Friesland te stichten, uitgegaan van professor *P. Hofstede de Groot.* *Pr. Gr. Ct.*

28 Sept. Het schaap, in de vorige week op de tentoonstelling te Hoogezand bekroond, en het eigendom van den vleeschhouwer *Zuidema* te Haren, is door dezen voor eenige dagen geslagt. Nooit zag men daar vetter schaap; op de ribben bedroeg de dikte van het vet een Ned. palm en eenige duimen. *Gron. Ct.*

— Bij een voerman te Groningen is een Engelsche big, 18 weken oud geslagt, die geschat wordt eene zwaarte van pl. m. 160 halve Ned. ponden te hebben. *Id.*

Sneek, 25 Sept. Alhier is uit Bolsward, om geregtelijk geschouwd te worden, aangebragt het lijkje van een kind, wiens dood men aan de onachtzaamheid van een bediende in een apotheek toeschrijft; deze zou nl. voor zich op de toonbank twee gereed gemaakte drankfleschjes hebben gestaan gehad, in het een van hetwelk zich veel opium bevond, en aan dit zou hij ongelukkig het briefje, dat bestemd was voor het fleschje van het kind, gehecht hebben.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

— Te Toulon, in Frankrijk, heeft onlangs eene processie plaats gehad, die wij, om het vreemdsoortige der zamenstelling, niet wel nalaten kunnen, onzen lezers mede te deelen. De optogt geschiedde als volgt: een kruis; eene kostschool van meisjes; de congregatie der H. Martha; jongelingen met op raam gespannen linnen, waarop spreuken uit de Heilige Schrift; voorstelling van Abraham's offerande; Mozes, dragende de tafelen der wet; de hoogepriester, met het manna en de toonbrooden achter zich; de arke des verbonds en het pascha, zijnde eene tafel, waarop een gebraden lam, en gedragen wordende door den Heer en zijne twaalf Apostelen. De stoet werd gesloten door priesters met kaarsen, wierookvaten enz. en eenige compagnien soldaten, terwijl zich vooren achteraan korpsen muzijkanten bevonden.

— Het gerucht, dat de Keizer en de Keizerin der Fra[...]schen Koningin Victoria zullen bezoeken wint veld.

— Den 26 of 27 Sept. zal het leger van het Noorden ze[...] groote manoeuvres volbrengen. Al de divisiën infanterie [...] kavalerie van het kamp van Saint-Omer zullen zich naar [...] omstreken van Desvres begeven, onder kommando van de[...] opperbevelhebber, en een wezenlijken slag leveren aan de [...] visiën van Boulogne, onder bevel van den keizer zelve[...] De troepen nemen tenten, dekens en levensmiddelen mede, [...] zullen in de vlakten bivouakeren. Nimmer zal men, sedert h[...] eerste kamp te Boulogne, zulk een groot aantal soldaten da[...] vereenigd hebben gezien. Het spreekt van zelf, dat de ke[...]zer overwinnen zal.

ENGELAND

Het Britsche bijbel-genootschap heeft gedurende 1853 zoow[...] binnen- als buitenslands 1,367,528 bijbels verspreid, waardo[...] het geheele uitgegeven getal sedert de oprigting der maat[...]schappij 27,938,631 bereikt heeft.

— Het Zaturdag jl. uit Californië ontvangen berigt, da[...] Canton in de magt van Tièn-Tê zou zijn, heeft de belangstel[...]ling in den Chineschen burgeroorlog weder opgewekt, ver[...]hoogd door de jeugd des keizers en die van het revolution[...]naire opperhoofd, welke beide nog geen 25 jaren bereikt hebben.

DUITSCHLAND.

Den koning van Pruissen is een verzoekschrift ingezonden, om de herstelling te vragen van de oude *Strassen-Raucher-Licenz.* In alle steden met meer dan 5000 zielen zou men tegen betaling van een zeker jaargeld verlofkaarten zich moeten aanschaffen, om op straat te mogen rooken!

— De Koning van Pruissen is op reis, om zelf den toestand in Silezie op te nemen, dat door overstrooming zoo geteisterd is, en verder eenige dagen te Muskau bij Prins en Prinses *Frederik der Nederlanden* te gaan doorbrengen.

— Ingevolge de vertoogen der regeringen van Frankrijk en Engeland heeft de Beijersche regering besloten, een bijzonderen gezant tot koning *Otto* af te vaardigen, die dezen Vorst op zijde zal staan en in last heeft, hem tot gematigdheid en kalmte te stemmen. De keus van het kabinet van Munchen, ter vervulling van die zending van zoo veel vertrouwen, heeft zich gevestigd op een voormaligen minister van justitie, een man, die in Griekenland de hoogste achting geniet.

BELGIE.

Het hof van cassatie heeft het arrest van het hof van assises van Braband, in zake notaris *Schoeters* en douairière *Robyns* (vervalsching van testament) vernietigd, en de zaak ter nieuwe behandeling verwezen naar het hof van assises van Antwerpen.

SPANJE.

Men verneemt, dat de Koningin zich met haren gemaal en hun kind naar het paleis van het Prado hebben begeven, omdat een aloud gebruik in Spanje wil, dat bij eene heerschende epidemie in de hoofdstad, de erfgenaam der kroon die stad *moet* verlaten.

— De dagbladen van Katalonië spreken van de verschijning der befaamde carlistische opperhoofden Tristanij in de omstreken van Pinos, Ardebol Pinell en op andere plaatsen, het vroegere tooneel hunner heldenfeiten.

— Met betrekking tot de Amerikaansch-Spaansche Kuba-aangelegenheid, leest men in een brief uit Parijs het volgende: „De Kuba-kwestie is en blijft steeds het groote vraagstuk van den dag. Het verlangen van Noord-Amerika, om in het bezit van dat eiland te geraken is zoo levendig, dat de Unie de schitterendste aanbiedingen aan Spanje daarvoor doet. Louisiana werd voor 12 millioen dollars aangekocht, voor Kuba echter moeten de Amerikanen tienmaal zooveel aanbieden; van deze 120 millioen dollars zouden zij 20 mill. dadelijk in 1855 voldoen, en de overige 100, naar het verlangen der spaansche regering, in drie of vijf jaren afbetalen. De N.-Amerikanen oordeelen, dat Spanje de hulpbronnen van zijn aan bevaarbare rivieren arm land het spoedigst en het best tot 's lands welvaart zou dienstbaar maken, wanneer het deze 120 mill. dollars besteedde tot den aanleg van spoorwegen, daar in dat geval de Spaansche regering voordeelige handelsverdragen zou kunnen sluiten en kapitalen tot groote nijverheidsondernemingen in het land trekken. Mogt de Spaansche regering uit overdreven nationalen trots die voorslagen niet aannemen, zooals trouwens te verwachten is, dan zou de regering te Washington des te eerder hare handen in onschuld kunnen wasschen, wanneer vroeg of laat een aanval tegen Kuba wierd ondernomen, daar de zuidelijke staten vast besloten zijn, te trachten tot elken prijs Kuba te erlangen."

RUSLAND-TURKIJE.

Een Russisch dichter heeft een gedicht vervaardigd, een tegenhanger van het bekende. Duitsche Rijnlied, hetwelk tot refrein heeft: zij zullen haar niet hebben de schoone Russische-Krim."

— Te Petersburg heeft de policie in verscheidene klubs een aantal personen in hechtenis genomen. Onvoorzigtige snappers zijn naar de Peter-Paul-vesting overgebragt, omdat zij de landing in de Krim niet voor eene fabel hielden.

NOORD-AMERIKA

De Amerikaansche dagbladen verhalen een zonderling oogbegoochelend verschijnsel, hetwelk de luchtreiziger Elliot in Virginie bij zijne 101ste opstijging heeft waargenomen. Toen hij de hoogte van 3000 vt. had bereikt, wierp hij vijf pond ballast uit, waarna hij met zulke buitengewone snelheid in de hoogte ging, dat de aanschouwers dachten, dat de ballon was gebarsten. In stede van hem te zien vallen, was hij welras achter de wolken verborgen. De heer *Elliot* bevond zich nu geheel door damp omgeven, en had eene gewaarwording als lag hij in een met pijpaarde bestreken glansloozen bol van glas van 300 vt omvang. Hoe groot nogthans was zijne verbazing, toen hij beneden zich een tweeden ballon ontwaarde, wiens bestuurder hem als zijne schaduw volgde en al zijne bewegingen namaakte. Nog meer ballast uitwerpende zag hij den ballast zijns schijnbaren mededingers in de hoogte gaan en diens ballon zelf naar beneden schieten. Eenmaal het damphulsel verlaten hebbende zag hij niets meer, doch ondervond eene onverdragelijke hitte. De luchtkleppen openende was hij weldra in de dampstreek teruggekeerd en ontwaarde andermaal den ballon zijns mededingers, die nu scheen te stijgen, naar mate de heer *Elliot* zich nederwaarts bewoog. Gelijk men begrijpt was dit alles niets dan de werking eener luchtspiegeling.

ASSEN, 30 September.

De *Staats-Courant* van den 27 dezer deelt de tarieven mede, die, ten gevolge van het opnemen van Groningen, Assen, Zwolle, Breda en Vlissingen in het binnen- en buitenlandsche telegraafnet, zijn gewijzigd, en welke aan de rijkstelegrafenkantoren verkrijgbaar zullen worden gesteld. De kosten van overbrenging van telegrafische berigten tusschen Groningen en de overige kantoren in Nederland zijn de navolgende:

Van Assen naar Groningen en van Assen naar Zwolle, van 1 tot 25 woorden *f* 0.50, van 26 tot 50 *f* 1.00 en van 51 tot 100 *f* 1.50; van Assen naar Amsterdam, Arnhem, Dordrecht, Gorinchem, 's Gravenhage, 's Hertogenbosch, Rotterdam, en Utrecht, van 1 tot 25 woorden *f* 1.00, van 26 tot 50 *f* 2.00 en van 51 tot 100 *f* 3.00; en naar Breda, Maastricht en Vlissingen van 1 tot 25 woorden *f* 1.50, van 26 tot 50 *f* 3.00 en van 51 tot 100 *f* 4.50.

— J.l. Woensdag heeft de aangekondigde veiling plaats gehad van de heide- en veengronden met het boerenhuis van den heer *Terpstra* van Amsterdam, gelegen aan de Beilervaart; het geheel is ingehouden op *f* 8175-„.

* Men verneemt, dat de bewoners van Schoonoord eene

... hebben opgerigt tot bestrijding der kosten, die door ... van de arbeidende klasse aldaar gemaakt mogten worden wegens ziekten; ieder persoon, zoowel kinderen als volwassenen, dragen wekelijks daartoe bij, als: ieder hoofd des huisgezins 5 cents, vrouwen en kinderen boven de 12 jaren ieder 2 en daar beneden ieder 1 cent. Alle Zaturdagen namiddags worden de bijdragen door den timmerman ... Wensch ontvangen, die dezelve overdraagt aan den veenbaas Scholten, boekhouder van de kas; wekelijks bedraagt dit meer dan drie guldens, dit strekt alleen, om geneesmiddelen en de hulp der geneeskundigen te bekostigen.

* De vorige week werd eene partij veengrond, groot 17 bunders, in den Ham (Overijssel), ingezet. Slechts 5 of 6 personen waren aanwezig, en deze vereenigden zich, waarop die veengronden werden ingezet op *f* 25-*n*. Oogenblikkelijk werd door hen nog *f* 1500-*n* gehoogd, zoodat, — worden zij geene koopers, hetwelk niet waarschijnlijk is, daar die gronden, niet ver van het onderhanden zijnde kanaal gelegen, veel meer waarde bezitten, — door hen ruim 100 daalders zijn verdiend.

Harlingen, 26 Sept. De verzending van hier naar Londen blijft maar aanhouden. Men zou zeggen, waar komt alles van daan. Meestal gaan iedere week drie volgeladene stoombooten de haven verlaten, om de Overzeesche buren het een en ander te brengen, en veel is er, dat ze nog telkens reize uit gebrek aan ruimte moeten achterlaten. Boter en kaas maken zeker een groot bestanddeel van elke lading uit, maar, aan levende have ontbreekt het ook niet. 100 à 150 koeijen, 100 varkens en dan een 1000 à 1200, ja, 1500 schapen worden er menigmaal op zulk eene boot aangetroffen. Terwijl daarenboven alles, wat maar wordt aangeboden, gading is: duiven, kippen, eenden, eijeren, appels, aardappels, konijnen enz. enz.. En nu de jagttijd weer daar is, zullen de Engelsche monden zich ook wel weer spoedig op Hollandsch wild vergasten. Van het hoogste belang is voorzeker die verzending. Schatten komen er door in ons land. Jammer echter, dat er zoovelen zijn, niet alleen uit den arbeiders- maar ook uit den burgerstand, wier inkomsten niet berekend zijn naar de hooge prijzen der levensmiddelen, ook al door die verzending mede veroorzaakt.

* **Menaldum,** (prov. Friesland) **26 Sept.** Gisteren, de dag waarop de jagt in deze Provincie geopend werd, had er alhier een droevig ongeluk plaats. Twee heeren uit Leeuwarden, *A.* en *v. E.*, hadden eenen genoegelijken dag en goede jagt gehad, toen een van beiden nog een schot loste op een patrijs, waarop ze terstond een gekerm hoorden. Bij nader onderzoek bleek, dat een boereknecht, bezig met ploegen, door boschgewas voor hen verborgen, door dat schot was getroffen en eenige hagels in het hoofd had gekregen. Aanstonds toonden de heeren hunne deelneming en zorgden, dat de gewonde per wagen naar huis werd vervoerd, en tevens, dat hem geneeskundige hulp werd toegebragt. In het eerste meende men, dat het schot doodelijk was, doch gelukkig bleek bij nader onderzoek, dat er nog al hoop is op herstel. Al weer eene ernstige waarschuwing voor de jagers.

* **St. Anna-Parochie, 27 Sept.** Eergisteren heeft zich een landbouwer, onder deze gemeente behoorende, door zich den hals af te snijden, van het leven beroofd, en daardoor zijn huisgezin in de diepste droefheid gedompeld. Wat de reden van deze wanhopige daad geweest is, kan men vooralsnog niet bevroeden. Huisselijke omstandigheden zijn het niet geweest, voor zooverre men weet, en financiële ook niet, daar hij onder de welvarendste landbouwers van de gemeente kan geteld worden.

* **Appelscha, 26 Sept.** Tot groote blijdschap van alle ingezetenen hebben wij de blijde tijding ontvangen, van de heropening dezer hoofdvaart, welke nu reeds ruim 3 maanden gesloten is geweest; ligt is het te begrijpen, dat dit eene bijna doodsche stilte veroorzaakte, dewijl dit dorp deszelfs geheel bestaan in de scheepvaart moet vinden.

* Even als van elders wordt gemeld, valt hier het beschot van de aardappelen-oogst niet toe, daar zij hier op de hooge landen, veel van de sterke droogte hebben geleden; dit doet dan ook de prijzen reeds stijgen tot een gulden het halve Ned. mud; ook de eerst gezaaide boekweit laat hier veel te wenschen over, de latere echter is beter; wanneer het weder nog wat gunstig blijft, zal men het eene matige opbrengst kunnen noemen.

Ruinen, 28 Sept. De landbouwer *L. Benning* alhier eindigde heden middag op eene treurige wijze zijn leven. Bezig zijnde, boekweit schoon te maken, wil hij 't uitgedreven kaf op den balk brengen. Hij moet bij 't beklimmen van den ladder naar beneden zijn gevallen; althans toen de vrouw van den aardappelakker te huis kwam, vond ze haar man levenloos op den grond liggen. Spoedig aangewende geneeskundige hulp was helaas! zonder goed gevolg. De ongelukkige laat eene weduwe en vier kinderen na.

Handbl.

Steenwijk, 26 Sept. De uitvoer van aardappelen uit deze gemeente en het naburig Zuidveen, gem. Steenwijkerwold, is verbazend groot. Dagelijks worden hier 200 à 300 mudden afgeleverd, die allen naar Holland en Friesland worden verzonden. De omstandigheid, dat de aardappels in deze streken verbouwd, bijzonder goed van kwaliteit zijn, schijnt eenen gunstigen invloed op deze verzending uit te oefenen. De prijzen van dezelve zijn daardoor ook aanmerkelijk gestegen, als wordende voor het mud *f* 2,00 à *f* 2,20 betaald.

Pr. Ov. Ct.

* **Borger, 27 Sept.** Berigtte men voor korten tijd uit Meppel, dat aldaar de hoenders uit hunne hokken werden gestolen, ook alhier worden dezelve des nachts niet gespaard; doch men betwijfelt het sterk of het hier wel door een verscheurend dier geschiedt, men denkt veeleer dat er menschenhanden in het spel zijn. In den nacht van Zondag op Maandag jl. zijn er aan den timmerman *H. Zeubring*, twee op soortgelijke wijze ontvreemd; bij andere zijn eenige glasruiten aan stukken geslagen en kleine diefstallen gepleegd. Jammer is het, dat het der justitie niet heeft mogen gelukken deze boosdoeners te arresteren.

* Heden waren alhier eenige heeren bezig, den nieuw te leggen Mac-adam-weg van Groningen naar Coevorden op te nemen.

* **Erm, 25 Sept.** In den nacht van jl. Zaturdag op Zondag, is ten huize van de Wed. *J. Bos* alhier, poging tot inbraak gedaan. De dader, na eerst in de schoor(deel) te zijn gebroken, heeft daarna aan de eene zijde der deur, die naar de keuken leidt, ter hoogte van den grendel, met een mes of ander scherp werktuig een gat door den wand geboord. Terwijl hij echter hiermede bezig was, zijn de bewoners gewekt en is hij gevlugt, waarna zich de dief schielijk uit de voeten gemaakt. De huisgenooten, bestaande uit twee vrouwen en één kind, hebben één persoon gezien, die zich bij eene paal had gewapend. Er worden over deze inbraak allerhande gedachten gemaakt, omdat 't genoemde huis niet tot de behoeftigen van 't dorp kan gerekend worden, en er dus voor den dief weinig zoude te vinden zijn.

* **Fochteloërveen, 26 Sept.** Ook alhier heeft zich de zoogenaamde ziekte der varkens geopenbaard. Een ... de wed. *Wibier* is daaraan bezweken; de zekere kenteekens daarvan waren duidelijk aanwezig. Men beweert, dat ... voor den dood, in 't ligchaam van 't dier bedorf aanwezig was: doordien uit de plaats, waaruit de uitwerpselen geworpen worden, eene groote menigte maden naar buiten drongen. Ook voor eenige dagen is bij den landbouwer *J. E.* aan die zelfde ziekte een oud varken gestorven.

* **28 Sept.** Heden had alhier een zeer treurig voorval plaats. Het kindje van den kolonist *Kracht*, oud 2½ jaar, geraakte zonder dat het bemerkt werd, in eene nabij de woning zijnde waterput, met dat ongelukkig gevolg, dat hetzelve er levenloos werd uitgehaald. De ouders zijn radeloos.

* **Pesse, 26 Sept.** In den vorige week had alhier bij zekeren landman het volgende wel eenigzins wat schadelijk maar toch ook grappig vooral plaats. Men ontdekte nl. dat er eenige loopvarkens in eene weide graasden, waar zij niet behoorden; men ging heen, om ze er uit te drijven, een van die dieren loopt, terwijl de deur open is, het woonvertrek binnen; ook daar behoort het niet, en de ongenoode gast moet ook van daar verwijderd worden; men zal het er uit jagen, daardoor wordt het dier bang; het is reeds weder bijna de deur uit, doch wendt zich plotseling om, doet pogingen om door een stukkende ruit van 't raam te ontvlugten, dat echter mislukt; nu neemt het dier eene vaart, en springt door een ander raam, zonder eenig letsel te bekomen; het raam evenwel is voor 't grootste gedeelte beroofd van roeden en ruiten; dat is dan ook de eenigste schade, die het dier heeft aangerigt.

* **Veendam, 29 Sept.** Gisteren nacht is bij den heer *J. Giezen* te Muntendam door een raam ingebroken, vervolgens het kabinet geopend, en zijn daaruit ontvreemd al de gouden en zilveren voorwerpen, waaronder twee oorijzers, benevens papieren van waarde, alsmede eenig lijfstoebehooren, naar men zegt, voor eene waarde van *f* 1000-*n* De ijverige politie daar ter plaatse doet onderzoek.

* **Sleen, 27 Sept.** Men is alhier druk bezig met het zaaijen van het wintergraan; enkelen hebben dit reeds ten einde gebragt, en zijn met het rooijen of inoogsten der aardappelen begonnen; naar men zegt, levert dit product alhier de helft meer op dan het vorige jaar, en daarenboven is de smaak en kwaliteit uitmuntend. Sommigen echter klagen, dat op de lage en vettigste gronden een aantal aardappelen door de bekende ziekte zijn aangedaan, maar men ondervindt toch, dat de gezonden van die gronden nog wel een derde meer zijn dan het vorige jaar, en dus heeft men alle redenen tot tevredenheid over het aardappelverbouw alhier. De boekweit, voor zoover sommigen daarvan gedorscht hebben, levert een derde minder op dan het vorige jaar.

* **Meppel, 29 Sept.** Woensdag avond werd het hier loopende gerucht, dat de heer *Jan Keus*, lid van den raad dezer Gemeente en van het Collegie van kerkvoogden door eene beroerte te Zaandam zou zijn overvallen, bevestigd. Hij was te Zaandijk langs de straat gaande nedergevallen, en voor er eenige hulp kon worden aangebragt, had hij den jongsten snik gegeven. Zijne gade verliest in hem een liefderijk echtgenoot, zijne kinderen een zorgdragend vader, de Gemeente-raad en het Collegie van kerkvoogden een getrouw medelid, Meppel een achtenswaardig burger.

* Door den heer *E. van Veen Hz.* zijn gister drie stuks vierde tonnen van de zich daarin bevindende boter ontdaan en gewogen, en is bevonden, dat zij ieder negen Ned. ponden wogen. Zij voeren het merk van *R. K.* en zijn geijkt te Meppel 1854. Wij deelen dit mede, ter bevordering, dat spoedig een beter reglement ten dezen worde in werking gebragt, opdat de handelaren, die thans slechts 7 ponden tarra genieten van elke vierde ton, bevrijd kunnen worden van dergelijke nadeelen, en hun hier de gelegenheid worde verschaft, dat zij met de elders wonende handelaren kunnen concurreren.

* Door de Christelijke afgescheidene Gemeente alhier is Woensdag avond andermaal tot leeraar beroepen de heer *de Waal*, thans te Neuzen in Zeeland, als meende men, dat de bezwaren, die zijn Ed. tot het bedanken van het eerste beroep hadden genoopt, uit den weg waren geruimd. De kerkenraad had daarom ook het bestaande drietal, in ons vorig nummer vermeld, vooraf met den beroepene vermeerderd.

* Sedert maandag zijn hier geene nieuwe Cholera-gevallen aangegeven, en de drie nog in behandeling zijnde zieken, naderen hunne herstelling, zoodat wij hopen, dat deze ziekte weldra weder van ons verwijderd zal zijn.

* **30 Sept.** Door den heer *J. Theunissen* alhier is een stuk zwart gekeperd Wagendoek, en door *Hendrik Muller* 14 stuks hoefijzers van verschillende soorten naar de tentoonstelling te Arnhem verzonden. Deze zelfde voorwerpen zijn op de jongstgehoudene tentoonstelling van landbouwkundige voorwerpen te Assen bekroond geworden.

* Gisteren namiddag heeft zich nog weder een cholerageval hier ter stede geopenbaard; bij het afzenden van dit berigt verkeerde de lijder in zeer bedenkelijke omstandigheden.

* **Hardenberg, 28 Sept.** Ook hier tracht men den druk der door den onlangs plaats gehad hebbenden brand te Emlicheim ongelukkig gewordenen te helpen lenigen. Er zal te Nieuwenhuis eene verloting van voorwerpen worden gehouden ten behoeve dier zoo plotseling van alles beroofden, en circuleerde hier deze week eene lijst ter inteekening daarop. Eene algemeene en ruime deelneming bekroonde het edele voornemen en de bemoeijingen der geëerde directrice Mej. *J. Bonk* alhier.

* **Ter Apel, 27 Sept.** In den nacht van vrijdag op zaturdag is door de geregtsdienaars van Vlagtwedde gearresteerd zeke *H. J.*, wonende te Onstwedder-Horsten, koopman in manufacturen. Genoemde *J.* was beschuldigd den Ambtenaar *Gussenhoven* op den weg van Ter Apel naar de Zandberg, te hebben geslagen en een wonde aan de hand te hebben toegebragt. Gemelde Ambtenaar verklaart, hem te willen hebben visiteren, waarop hij dadelijk met stokslagen werd begroet.

* In denzelfden nacht is er brand ontstaan te Haren, Koningrijk Hanover, bij den koopman *Achter*; zijn geheel huis en kantoorenfabriek zijn afgebrand, terwijl een daar naast staand huis nog is beschadigd.

* **Roden, 27 Sept.** Op de jaarmarkt, gisteren alhier gehouden, was tamelijk aanvoer van paarden en koeijen; de verkoop van jonge paarden was levendig. Twenters golden van *f* 150-*n* tot *f* 200-*n*. Enters van *f* 90-*n* tot *f* 130-*n*; betere soort tot *f* 160-*n*, veulens van *f* 50-*n* tot *f* 75-*n*, werkpaarden van *f* 90-*n* tot *f* 160; de verkoop van koeijen was traag door de hooge prijzen; er was echter veel vraag naar vroegmelkte, deze kosten van *f* 100-*n* tot *f* 160-*n*, vette koeijen, waarvan niet vele aanwezig waren, van *f* 90-*n* tot *f* 120, vaalmelkte van *f* 50 tot 80; van Drentsche schapen was tamelijk aanvoer, doch geen vlugge verkoop, prijzen van *f* 4-*n* tot *f* 6-*n*; de aanvoer van varkens matig; ouden golden van *f* 25-*n* tot *f* 40-*n*, jonge van *f* 6-*n* tot *f* 27-*n*.

* **Wolvega, 29 Sept.** Gisteren had alhier het examen plaats voor de vacante scholen te Vinkega en Nijeholtpa. Van de 24 sollicitanten, die zich hadden aangegeven, waren 19 opgekomen, die deelnamen aan een zeer doelmatig examen, dat van 's morgens 9 tot 's avonds 6 uur duurde. Nadat de stukken waren nagezien, werden op een tiental gebragt, alphabetisch gesteld: *Albada*, hulp-onderw. te Oostzaan (N.-Holland); *Conradi*, ondermeester te Zwaag-Westeinde; *Haanstra*, ondermeester te Beneden-Knijpe; *v. d. Meer*, ondermeester te Oldeberkoop; *Mast*, custos te Steggerda, *Nauta* te Lemmer, alle vijf in Friesland; *Rouwkema*, hulp-onderw. te Ruinen (Drenthe); *Smit*, ondermeester te Bolsward; *Tjalkens*, hulp-onderw. te Nijehorne en *Tiemersma*; ondermeester te Burum, de laatste drie uit Friesland. Uit dit tiental werd daarna een zestal gekozen, en hierna voor iedere school een tweetal. Op dat voor Nijeholtpa waren geplaatst *v. d. Meer* en *Nauta*, waarvan eerstgenoemde werd verkozen; op 't tweetal voor Vinkega *Mast* en *Rouwkema*, waarvan ook de eerstgenoemde de gelukkige werd. Sedert eenigen tijd was hij als waarnemend onderwijzer te Steggerda, in Vinkega's nabijheid, werkzaam.

REGTSZAKEN.

Provinciaal Geregtshof van Drenthe.

28. *Sept.* Heden heeft het Hof in appèl *T. P.*, schippersknecht te Meppel, schuldig verklaard aan het beleedigen door woorden van bedienende beambten, en deswege veroordeeld tot twee geldboeten, ieder van *f* 8-*n*, doch hem vrijgesproken van de beschuldiging van feitelijk verzet tegen gezegde beambten, weswege hij bij de Regtbank tot 3 maanden gevangenisstraf was veroordeeld.

Arrondissements-Regtbank te Assen.

27 *Sept.* *H. N.*, arbeider, te Zwiggelte, wegens het moedwillig toebrengen van slagen, veroordeeld tot eene maand gevangenisstraf en *f* 8-*n* boete. — *A. E.*, te Assen, zonder beroep, wegens diefstal door middel van inklimming op eene plaats, die niet als een bewoond huis wordt aangemerkt, veroordeeld tot 3 maanden cellulaire gevangenis. — *C. R.*, laatst woonachtig te Veenhuizen, bij verstek wegens diefstal in eene herberg, waar hij zijn intrek had, onder verzachtende omstandigheden, veroordeeld tot 1 maand gevangenisstraf. — *C. P.*, te Assen, wegens diefstal op eene plaats, die niet als een bewoond huis wordt aangemerkt, veroordeeld tot 6 dagen cellulaire gevangenisstraf. — *C. E. T.*, te Hoogeveen, wegens 1o. het niet doen van aangifte aan 't Gemeente-Bestuur dat bij het beroep van Horologiemaker aanving uit te oefenen, 2o. het niet houden van een behoorlijk register, en 3o. het in zijn bezit hebben van niet behoorlijk gestempelde zilveren werken. Ontslagen van alle regtsvervolging.

ADVERTENTIËN.

De PROVINCIALE COMMISSIE van ONDERWIJS in *Drenthe* zal hare **NAJAARS-VERGADERING** houden op DINGSDAG en WOENSDAG den 10 en 11 October aanstaande. Zij, die alsdan geëxamineerd wenschen te worden, gelieven zich te gedragen overeenkomstig het aangekondigde in de *Nieuwe Bijdragen* voor de maand Augustus l.l.

H. DOORENBOS, *Secretaris.*

VERGADERING

voor de 1e Afdeeling van het GENOOTSCHAP VAN LANDBOUW in *Drenthe*, den 5en October, des voordemiddags 12 uur, in de WEEM te *Meppel*. — Onderw. van behandeling: Reglement op de Honig en Botervaten, Paardenfokkerij enz. enz.

L. HUBENET, *Secretaris.*

VERANDERING IN HET VERTREK der Stoomboot-Diligence-post op GRONINGEN.

De DIRECTEUR van het POSTKANTOOR te *ASSEN* heeft de eer het PUBLIEK te berigten, dat, tengevolge het **drie uur vervroegde vertrek** der BOOT van *Amsterdam* op *Zwartsluis*, de LAATSTE LIGTING der BUS voor de correspondentie voor en over *GRONINGEN* **ten acht uur des avonds** zal plaats hebben; blijvende overigens de DIENST op den vorigen voet.

ASSEN, 28 Sept. 1854. H. S. GRATAMA.

EXTRACT-VONNIS.

Bij VONNIS der ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Assen* van den 25 September 1854, is **AREND OLDEJANS**, zonder beroep, tijdelijk zijn verblijf houdende te *Zutphen*, ten verzoeke van zijnen Vader JAN OLDEJANS, Landbouwer te *Grollo*, ter zake van KRANKZINNIGHEID, gesteld onder CURATELE. Geschiedende hiervan openbare aankondiging, conform art. 498 van het Burgerlijk Wetboek.

Mr. J. OOSTING, *Procureur.*

Blijkens Acte, gepasseerd voor den Kantonregter te *Assen*, behoorlijk geregistreerd, is aan **JOEL en AMALIA MOEIJON**, wonende te *Amsterdam*, **HANDLIGTING** verleend, waarbij aan hen bepaalde REGTEN VAN MEERDERJARIGHEID worden toegekend, daarin bestaande, om het **VAK VAN MANUFACTUURHANDEL** uit te oefenen, alsmede *andere Zaken*, den *Koophandel* betreffende, te verrigten, alle hunne *Inkomsten* te *ontvangen*, benevens de *Gelden*, hun ten gevolge van dien *Handel*, uit welke oorzaak ook, *verschuldigd*, en om zoodanige *verbindtenissen te sluiten*, als noodzakelijk zijn *tot het uitoefenen van gezegden Handel*.

De Griffier bij het Kantongeregt te Assen, P. OOSTING.

F. M. H. COHEN,

Tandmeester aan het Instituut voor Doofstommen te Groningen,

vervaardigt **KUNSTTANDEN en GEBITTEN** naar de *Fransche uitvinding*. Is alhier gelogeerd bij den heer HOFSTE, op WOENSDAG den 4den October aanstaande.

LET WEL!

Met PRIMO NOVEMBER a. s. verlangt men in de BIJZONDERE SCHOOL te *Meppen*, gemeente *Zweeloo*, tegen billijke belooning: Een **ONDERWIJZER** van EENIGEN RANG. Gadingmakende vervoegen zich met *franco Brieven* of nog liever in *Persoon* bij den Landbouwer H. OOSTBRINK te *Meppen*.

BESTE

RAAP- EN LIJNKOEKEN

te bekomen bij J. VAN BEERZE, aan de Markt te *Assen*.

OPROEPING

VAN

VEEN-EIGENAREN

IN DE MARKTEN VAN HET OOSTERMOER EN ZUIDEVELD, VAN EEXT TOT VALTHE INGESLOTEN.

De COMMISSIE, benoemd door H.H. GEDEPUTEERDE STATEN van *DRENTHE*, tot het ONTWERPEN van een **REGLEMENT** voor het VEENSCHAP de *Oostermoersche* en *Zuideveldsche Veenen* van *Eext* tot *Valthe ingesloten*, maakt bij dezen bekend, dat de daarin betrokkene EIGENAREN zich op

WOENSDAG DEN 4 OCTOBER

aanstaande, van 's morgens 10 tot 2 uur, ten huize van W. BAKKER aan de *Gass. Nijev.-Mond*, zullen kunnen doen hooren over het door die COMMISSIE ontworpen REGLEMENT, en dat van dien dag af aan het ontworpen REGLEMENT voor een ieder ter inzage zal voorliggen,

te *Barreveld* bij H. T. NIEBOER.
„ *Gass. Boerveen* „ H. KRUIT.
„ *Gass. Nijeveen* „ W. BAKKER.
„ *N. Buinen* „ J. MEURSINGH.
„ *Zandberg* „ G. H. HINCKEN.

tot 2 NOVEMBER aanstaande.

GIETEN den 27 September 1854.

De Secretaris der voorn. Commissie,
C. L. KNIPHORST.

De Notaris Mr. H. J. CARSTEN te *Hoogeveen* zal, ten verzoeke van JAN WILLEMS STEENBERGEN, Landbouwer en Landmeter te *Koekange*, Gemeente *de Wijk*, in hoedanigheid van onherroepelijk Gemagtigde van WILLEM HIDDING ROBAARD, Zeilmaker te *Hoogeveen*, **op DINGSDAG den 3 October e.k., des avonds om 7 uren,** ten huize van de Wed. A. LUINGE, Logementhouderscho te *Hoogeveen*, bij

PALMSLAG PUBLIEK VERKOOPEN:

Een **HUIS, ERF en TUIN,** staande en gelegen op de Zuidkant der Molendijk te *Hoogeveen*, thans door genoemden ROOBAARD wordende bewoond.

Op ZATURDAG den 7 OCTOBER e.k., des voormiddags om 11 uren, zullen, ten verzoeke van de MARKTGENOOTEN van *Wapse*, Gemeente *Diever*, ten huize van KLAAS HAVEMAN aldaar, ten overstaan van den Notaris Mr. W. Q. SERVATIUS te *Dwingelo*, **finaal bij**

PALMSLAG WORDEN VERKOCHT:

Onderscheidene Perceelen **ZANDDUINEN, BOSCH- en VEENGRONDEN**, gelegen in de *Markte van Wapse*, ter gezamentlijke grootte van ruim 97 Bunders.

Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te *Groningen*, zal, op **ZATURDAG den 28sten October 1854, des namiddags te 4 uur,** ten Huize van den Kastelein R. ABELS te *Haren*,

IN ONDERSCHEIDENE PERCEELEN, PUBLIEK WORDEN VERKOCHT:

DE BUITENPLAATS
het huis te Paterwolde

genaamd, bestaande in eene **HEEREN BEHUIZING** met daarbij behoorende **TUINEN, SINGELS, BOSCH en LANDERIJEN**, te zamen groot 18 B., 61 R., 70 E., zeer aangenaam staande en gelegen te *Paterwolde*, Gemeente *Eelde*, benevens **ZITPLAATSEN en LEGERSTEDEN** in de KERK en op het KERKHOF te *Eelde*; alles toebehoorende aan de Heeren Mr. L. F. en C. H. D. B. BALLOT.

Om te aanvaarden den 15den November 1854. Te bezien 8 dagen vóór den Verkoopdag, dagelijks, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten Kantore van den Notaris te bekomen.

PROVINCIE DRENTHE.
AANBESTEDING.

Op WOENSDAG den 4 OCTOBER 1854, des middags ten twaalf ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie *Drenthe*, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN en in bijzijn van den waarnemenden HOOFD-INGENIEUR in voornoemd gewest, aan het LOCAAL van het PROVINCIAAL BESTUUR te *Assen* worden

AANBESTEED:

Het verrigten van eenige VERNIEUWINGEN en HERSTELLINGEN aan sommige WERKEN, behoorende tot den Provincialen Kunstweg van *ASSEN* over *ROLDE* en *GIETEN* tot *DE HILTE*, met de LEVERANCIE der daartoe noodige MATERIALEN, benevens van verbrijzelde KEIJEN en LEEM tot het onderhoud van genoemden Weg.

Deze AANBESTEDING zal geschieden bij enkele Inschrijving.

Het BESTEK zal, behalve aan het LOCAAL van het GEWESTELIJK BESTUUR van *Drenthe*, nog ter lezing liggen te *Assen* in de Logementen van KUIPERS, SOMER en HOFSTE; te *Rolde* bij REBBERS; te *Gieten* bij de Wed. BRAAMS en bij OTTENS; te *Bareveld* in het LOGEMENT *nabij den tol*; te *Smilde* in de VEENHOOP en bij den Kastelein WIND; te *Dieverbrug* in het POSTHUIS; te *Havelte* bij BROEKSMA en te *Meppel* in het HEEREN LOGEMENT en in het Provinciaal TOLHUIS nabij de *Veenebrug*.

Zullende den tweeden dag vóór de AANBESTEDING de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en zijn nadere informatiën te bekomen bij den waarnemenden Hoofd-Ingenieur KOCK te *Assen*.

ASSEN den 21 September 1854.

DE VOS VAN STEENWIJK.

PROVINCIE DRENTHE.
AANBESTEDING.

Op WOENSDAG den 4 OCTOBER 1854, des middags ten twaalf ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie *Drenthe*, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN en in bijzijn van den waarnemenden HOOFD-INGENIEUR in voornoemd gewest, aan het LOCAAL van het PROVINCIAAL BESTUUR te *Assen* worden

AANBESTEED:

Het VERNIEUWEN van de HOUTEN BRUG, gelegen over de *KOLDERVEENSCHE WESTERGRIFT*, in den weg van *MEPPEL* naar *ZWARTSLUIS*, met LEVERANCIE der daartoe noodige MATERIALEN.

Deze AANBESTEDING zal geschieden bij enkele Inschrijving.

Het BESTEK zal, behalve aan het LOCAAL van het GEWESTELIJK BESTUUR, nog ter lezing liggen te *Assen* in de Logementen van KUIPERS, SOMER en HOFSTE; te *Smilde* in de VEENHOOP en bij den Kastelein WIND; te *Dieverbrug* in het POSTHUIS; te *Havelte* bij BROEKSMA; te *Meppel* in het HEEREN LOGEMENT en in het Provinciaal TOLHUIS nabij de *Veenebrug*; te *Steenwijk* bij VARNHORST en te *Zwartsluis* bij de Erven SOMER.

Zullende den tweeden dag vóór de AANBESTEDING de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en nadere informatiën te bekomen zijn bij den waarnemenden HOOFD-INGENIEUR te *Assen*.

ASSEN den 20 September 1854.

De Commissaris des Konings vd.,
DE VOS VAN STEENWIJK.

BURGERLIJKE STAND.

ASSEN, 22—29 Sept. *Bev.* G. Winters, geb. Snoeijenbos, van z.; H. Dekker, geb. Wagenaar, van z.; H. Berkenbosch, geb. Woudman, van d.; T. Pieters, geb. Hajema, levenl. kind van het ml. gesl.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 29 Sept.

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	*f* 00.00	Boekweit, zand	65	N.pd. *f*	6.60
„ N. Oml.	70	„	„ 11.70	„ „	66	„ „	0.00
dito.	72	„	„ 12.30	„ veen	64	„ „	6.20
„ „ Old.	70	„	„ 11.55	„ „	66	„ „	6.60
„ „ „	72	„	„ 12.10	Paardeboonen.. *f*	6.75	à	7.50
Rogge, N. Inl.	66	„	„ 8.45	Groene Erwten. „	8.00	à	10.00
„ „ „	68	„	„ 8.85	Graauwe „ „	9.00	à	10.00
„ „ „	70	„	„ 9.25	Koolzaad . . . *f*	12.30	à	13.60
Haver. N. dikke	40	„	„ 3.70	Gort, grove . „	9.50	à	10.00
„ „	48	„	„ 4.50	Gort, parel . „	12.25	à	13.50
„ Voer	36	„	„ 3.15	Olie, raap per vat	[illegible].50	à	40.00
„ „	40	„	„ 3.55	Raapkoeken		à	00.00
„ Zwarte	36	„	„ 3.10	Lijnkoeken	00.00	à	00.00
„ „	40	„	„ 3.50	Boter ¼ ton. . .	00.00	à	00.00
Garst, N. wint.	54	„	„ 5.40	Boter ⅛ „		à	00.00
„ „ „	56	„	„ 5.70				
„ „ zomer	58	„	„ 0.00				
„ „ knob.	60	„	„ 6.00				

Heden weinig aanvoer. — Tarwe als voren. — Rogge 10 cent lager. — Boekweit in een doen. — Gerst met minder vraag en 15 à 20 cent lager bij 't afgaan der Beurs gedaan. — Dikke Haver 5 à 10 cent hooger. — Voer en zwarte 20 à 25 cent lager nog moeijelijk te plaatsen. — Overigens stil.

ASSEN, 28 Sept. Rogge *f* 9,00, *f* 8,50, *f* 8,25. Boekweit *f* 7,00, 6,75, *f* 6.25. Boter 80 a 00 ct. het N. ℔. Aardappelen *f* 2,00, *f* 1,75, *f* 1,50. Prijs van het Roggebrood *f* 0,66 de 6 N. ℔.

HOOGEVEEN, 26 Sept. Rogge *f* 8,06⁵. Boekweit *f* 7,16⁵. Haver *f* 3,82⁵; Honig per pond *f* „.00; Boter het N. pd. *f* 0,83⁵. Zetting *f* 0,59.

COEVORDEN, 25 Sept. Rogge *f* 8,00. Boekweit *f* 7,00. Boter p. N. ℔ 70 ct. Zetting *f* 0,00.

MEPPEL, 28 Sept. Rogge *f* 8,00 a *f* 9,00. Boekweit *f* 7,00 a *f* 8,00 Boter 1½ N. pd. *f* 1,30 a *f* 1,50. Boter per ½ vat *f* 18,00 a *f* 19,00.

AMSTERDAM, 27 Sept. TARWE prijshoudend met weinig handel: 128 ℔ oude bonte Poolsche *f* 460; 128 ℔ nieuwe dito *f* 450; 128 ℔ Lubekker *f* 423; 129 ℔ nieuwe Groninger *f* 420 aan de Zaan. — ROGGE tot iets hooger prijzen met goeden handel; 127 ℔ Anclammer *f* 300; 118 ℔ oude Odessa *f* 255; 120 ℔ nieuwe dito *f* 265; 120 ℔ Munstersche *f* 275; 119 ℔ nieuwe Archangel *f* 253, 255; 119, 120 ℔ dito *f* 258, 260; 118 ℔ dito *f* 257; 118 ℔ dito *f* 250 aan de Zaan. — GARST iets hooger; 114, 117 ℔ Deensche *f* 202, 213. — HAVER aangenamer; 82 ℔ fijne *f* 130. — BOEKWEIT zonder handel. — KOOLZAAD op enkele termijnen £ ½ hooger, op 9 v. Olie in Sept. £ 73½; Oct. en Nov. £ 73; April £ 72. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE, begin markt hooger betaald, sluit iets flaauwer; op 6w. *f* 44¼, Vliegend *f* 43; 1o Oct. *f* 42¾, 43, 42½; Nov. en Dec. *f* 42, 42¼, 42; Mei *f* 41, 41¼, 41. — LIJNOLIE willig; op 6w. *f* 39¼; Vlieg. en 1o. Oct. *f* 38, ¼; Nov. *f* 38; Dec. *f* 37½, ¾; Maart *f* 37½; [illegible] Vliegend *f* 41½. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks *f* 75 a 80. — LIJNKOEKEN per 104 stuks *f* 11½ a 14½. — MOUTWIJN *f* 22 per vat cont. met minder vraag. — JENEVER 100 pct. Amst. proef *f* 26½ a 27 per vat cont.

224STE STAATS-LOTERIJ. VIERDE KLASSE.

2de Lijst. No. 15631 *f* 25000. No. 13563 *f* 2500. No. 10108 *f* 1250. No's. 4256, 15510, 17154, 18687 en 19129 ieder *f* 1000. No's. 285, 974, 5412, 10834 en 11811 ieder *f* 400. No. 1122, 13179, 18602 en 18879 ieder *f* 200. — 3de Lijst. No. 1839 *f* 1250. No. 390 *f* 1000. No's 15594 en 19348 ieder *f* 400. No's. 7526 en 18842 ieder *f* 200. — 4de Lijst. No. 6157 *f* 5000. No. 19794 *f* 1000.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 28 Sept. 1854.

			GEBLEVEN.				GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	2½	pct.	60½	*Polen*, Oblig.	4	pct.	68¼
„ „	3	„	72	*Spanje*. Oblig.	1	„	18⅝
„ „	4	„	90⅞	Obligatiën	3	„	38
Amort. Synd.	3½	„	89½	Binnenl.	3	„	33⅟₁₆
Handelm.	4½	„		Amortisable			
O. I. Leening	4	„	90½	Bewijz. Coup.			
Aand. Holl. Spoorw				*Oostenrijk*,			
Aand. Rijn Sp.	4½	„		Oblig. Goll	5	„	
Haarl. Meer	5	„		„ „	4	„	
Rusl. Ob. Hope	5	„	100⅝	„ Metal.	5	„	69
Dito 1828/29	5	„	100¾	„ „ N.	5	„	78[illegible]
Cert. 1831/33	5	„		„ „	2½	„	[illegible]
Dito 1840	4	„		*Belgie*, Cert.	2½	„	
Dito Stieglitz	4	„	76	Rothschild	2½	„	
Ins. in Assign.	6	„		*Portug.*, Oblig.	3	„	36⅝
Cert. van dito	5	„		„	4		
				Amerika Bank-Act.			3⅟₁₆

DE VERTELLER ENZ.

ALLERLEI.

Het Russische leger.

Een beschaafd Duitscher, op de grenzen van Rusland wonende, die zelfs eenige malen de grenzen is overgetrokken, gaf mij dezen zomer een tafereel van den innerlijken toestand der Russische krijgsmagt, waarvan ik de volgende korte trekken mededeel.

Als er uit een dorp eenige rekruten moeten geleverd worden, omsingelt men dit onverhoeds bij nacht door eene talrijke magt, ligt de jongelingen van hun bed en kiest de krachtigsten uit, in zulk een aantal, als dit dorp moet opleveren. Deze jongelingen worden naar het *andere* einde des rijks vervoerd, om *achttien* jaren te dienen! Die dan soldaat wordt, is voor zijne familie verloren en gevoelt zich ongelukkig. Als soldaat bekomt hij weinig en slecht eten; de officieren bekorten hem er in, om het geld, dat *zij* er voor trekken, grootendeels zich te kunnen toeëigenen. Men ziet derhalve in Rusland soldaten *bedelen!* In zulk een leger kan geen geest, geen moed, geene veerkracht, geen vaderlandsliefde worden verwacht. Zij zijn er ook niet. De Russische soldaat vecht, omdat hij *moet*.

Op eigenaardige wijze wordt hij daartoe gedwongen. Hij weet, dat, zoodra hij in een' veldslag vlugt, de kanonnen van *zijn* volk, die achter hem in batterij staan, op *hem* worden gerigt en hij dus dan zeker verloren is. Den vijand tegenstand bieden is dus noodwendig. Doch waar hij geene kanonnen achter zich heeft, is hij een laf soldaat. Alleen in groote veldslagen kan dus de Russische armée overwinnen; in schermutselingen wordt zij overwonnen. Vandaar dat Omer-Pacha veldslagen ontwijkt en alleen door den kleinen oorlog de Russen aantast. — De kozakken maken eene uitzondering op dezen regel; die zijn geborene krijgslieden en stroopers.

Het zal weldra blijken of deze schets waarheid is. *Gr. Ct.*

—

De heer Vogel, een beroemd fluitspeler, maakte bekend, dat hij een concert zou geven, en om meer menschen te lokken, berigtte hij, dat hij gedurende de pause iets zou doen wat nog nooit in Europa gezien was. Hij zou in de regterhand een glas wijn houden, die hand door de zes sterkste mannen in de stad laten vasthouden, en ondanks al hunne pogingen om het hem te beletten, den wijn uitdrinken. Zulk een nieuw en wonderbaar bewijs van ligchaamskracht lokte natuurlijk vele menschen naar de concertzaal, en de verwachting steeg ten top toen onze held op het tooneel verscheen met een glas in de hand, en beleefdelijk een zestal heeren uitnoodigde bij hem te komen. De burgemeester en vijf anderen voldeden aan die uitnoodiging, en hielden zijn arm zoo stevig vast, dat men het voor onmogelijk hield, dat Vogel zijn kunststuk kon verrigten. Na eene pause van eenige oogenblikken vroeg hij aan de heeren die zijn arm vasthielden: „Heeren, zijt gij gereed? Zijt gij zeker dat gij mij goed vast hebt?" Nadat zij dit door een dubbel bevestigend hoofdknikken hadden beantwoord, nam Vogel, tot overgroot genoegen der toeschouwers en tot even groote verbazing van hen, die hem vasthielden, het glas in de linkerhand, boog zich zeer beleefd voor het bewuste zestal, en zeide: „Op uwe gezondheid, heeren." Daarna dronk hij den wijn uit onder het schaterend gelach van het publiek en de kreeten: „Bravo! bravo! goed zoo, Vogel!" Hij had zijn woord gehouden.

—

De eigenaar eener looijerij in Amerika had een opstand of winkel gebouwd, om daarin zijn leêr te verkoopen, huiden te koopen enz. Nadat het gebouw gereed was, begon hij met zich zelven te raadplegen, welk teeken hij er aan zou geven om de aandacht te trekken. Hij bedacht zich eenigen tijd en ziet, daar viel hem een gelukkig idée in. Hij boorde een gat in de deurpost en stak daarin de staart van een kalf, met het einde naar buiten. Na eene poos zag hij een deftig man, met een bril op, met aandacht er naar kijken, tot eindelijk de nieuwsgierigheid van den leerlooijer ook was gaande gemaakt. Hij ging naar buiten en zeide: „Goeden morgen." „Morgen," zei de ander, zonder van de staart op te zien. „Wilt gij leêr koopen?" „Neen." „Wilt gij huiden verkoopen?" „Neen." „Zijt gij een landman?" „Neen." „Een koopman?" „Neen." „Een advocaat?" „Neen." „Een doctor?" „Neen." „Wat zijt gij dan?" „Ik ben een *wijsgeer*. Ik sta hier al een uur, om te zien of ik ook kan vinden, hoe dat kalf door dit gat gekomen is."

—

Een officier, wiens schedel gebroken was, werd door den velddoctor gezegd, dat de hersens zigtbaar waren, waarop hij zeide: „Wees dan zoo goed het aan mijn vader te schrijven, want hij hield altijd staande dat ik ze niet bezat."

GEDRUKT BIJ GRATAMA, TE ASSEN.